

niki ter pomagati novemu izraelskemu kralju na prestol. — Najprvo se je maščeval nad Messalo, ko ga je prehitel pri dirki v Dafninem gaju. Odslej je resno deloval za prostost Izraelcev. Ves čas je pa Ben-Hur zaman iskal mater in sestro. Ravno ob njegovem prihodu v Jeruzalem sta bili ubogi jetnici izpuščeni iz ječe. Ganljivo nam opisuje pisatelj njuno grozno trpljenje; izpuščeni na pol živi iz zazidanega groba nista smeli na dom, ne med ljudi: bili sta gobavi. Skrivaj sta se bližali po noči k rodni hiši; na domačem pragu je uprav tedaj spaval Ben-Hur. Spoznali sta ga mati in sestra, hiteli k njemu, toda nista ga vzbudili iz spanja, ne pokazali se mu: balo sta se za njegovo zdravje. Odšli sta k ostalim gobavim v grobišče ob gričih Zlobnega sveta. Ondi je zvedela za nju stara stričnica Amra ter jima vsak dan donašala potrebne jedi in pijače. — Ben-Huru je bilo in ostalo vse to neznan. Zvesto je hodil za Izveličarjem Nazarejcem, poslušal njegove nauke in bil priča mnogim čudežem. Hotel ga je po vsej sili narediti izraelskim kraljem ter je imel v ta namen zbrani dve legiji vojakov. Ko je Mesija slavnostno šel v Jeruzalem, je privédla Amra tje kaj na pot mater in sestro Hurovo, da ju Gospod ozdravi. — Zgodilo se je tako, in Ben-Hur je našel izgubljeno mater in sestro. — Poslej je še zvesteje hodil za Nazarejcem. Ko je bil ta zajet na Oljski gori, ga je hotel rešiti iz sovražnih rok, pa zaman. Zvesto mu je sledil v trpljenju in bil priča njegove smrti na križu. Ko je Odrašenik zaklical na križu „Žejen sem“, spomnil se je Ben-Hur Nazarejca, ki mu je nekoč ponudil vode. Namočil je gobo v vinu, s kisom pomešanem, in jo na trstu nesel h Gospodovim ustnicam.

Pozneje se je Ben-Hur poročil z blago Estero. Iras, hči Baltazarjeva, je po očetovi smrti nadaljevala življenje zelo brezbožno in je končala naposled s samomorom.

Ben-Hur je ob času Nerona s svojo rodbino šel v Rim, kjer je preganjanim kristijanom pozidal katakombe. — Taka je vsebina našega romana.

Ta prevod Ben-Hura ni prvi v slovenskem jeziku. Že l. 1892. je objavljala „Amerikanski Slovenec“ Ben-Hura v slovenskem prevodu. Priredil ga je naravnost iz izvirnika Ant. Vilman in objavil z naslovom: „Kristovo kraljestvo“ (oziroma 1. del: „Kristovo rojstvo“). Oba prevoda se dosti razlikujeta. Ameriški je prirejen po izvirniku in je zato tudi popoln, naš goriški pa je narejen že po prevodu in zato nima vsega, kar ima izvirnik; prirejen je — dejali bi — bolj za ljudstvo in za preproste bravce. (Tudi nemški, po katerem se ravna zadnjič omenjeni hrvaški, ni popoln. O obeh prevodih kot takih morda še izpregovorimo.)

Ker je knjiga precčj obširna, nabralo se je tudi precčj pogrškov; vseh navajati nam nikakor ne kaže. Gospod prelagatelj rabi semtertje nenavadne besede: Oblika *svi* (štaj. lokalizem) gotovo ni umestna. Dalje piše: upadek za propad, drenj za gnečo, trpnost za trpljenje itd. Particip *poznavši* nas nehoté spominja Prešernovega „poptujčvavši“ in „bravši“. Nam. Indijan naj bi pisal Ind ali Hind. Včasih rabi prav neumestne stavke, n. pr. „toda čemu žalovati po nečem?“ dočim je vzrok žalovanja poprej naveden! — Tajnostno in simpatiški gotovo ni priredno. — Tudi nekaj germanizmov je vmes, dasi prevod ni iz nemščine. Neslovenski zveni gotovo: stanje ozračja, blizu uresničenja svojih nad; v spominu Evropejca vtise, ladija se je bližala z naglico, — je šla z veliko težavo itd. V obče se pa vendar mora reči, da je prevod lep in vznesen in primeren tako krasni vsebini.

Jako prav je, da pride ta knjiga med Slovence, četudi bi ne bilo napačno, da bi se bil gospod izdajatelj pred tiskom posvetoval s kakim večjim književnikom.

Razne stvari.

Glasba.

III. redni koncert „Glasbene Matice“ v Ljubljani dné 19. sušca t. l. se je obnesel jako dobro, četudi je bil prirejen nekako preprosto. Iz tega se vidi, da se dá kaj storiti tudi brez velikega orkestra. Marsikoga je najbolj vlekla 1. točka: „Slovenske duhovne pesmi iz 16. in 17. stoletja.“ Tu smo slišali po vrsti jedno ali dve duhovni pèsmi Matije Kastelica, Primoža Trubarja, Adama Bohoriča, Jurija Dalmatina in Janeza Schweigerja. Bolj veselje nego zanimanje pa so vzbujale v dveh točkah „Slovenske

narodne pesmi“, katere so harmonizovali Matej Hubad, Oskar Dev in Stanko Pirnat. Drugih štirih točk ne omenjamo. — Poleg koncertnega vodje ga. Mateja Hubada se je odlikoval mnogoštevilni zbor s točnim izvajanjem vseh pevskih točk, posebej je pa občinstvo odlikovalo ga. Al. Nosalewicza, opernega pevca, in pa cellista ga. Julija Juneka, ki je kazal dovršeno spretnost na svojem krasnem instrumentu.

Za to lepo različnost v koncertih „Glasbene Matice“ smo vodstvu prav hvaležni.